

**2018 M. ISTORIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIES
 VERTINIMO INSTRUKCIJA**

Pagrindinė sesija

Kiekvieno iš 01–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

Klausimo numeris	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Teisingas atsakymas	C	B	D	B	A	C	D	D	C	D

Klausimo numeris	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Teisingas atsakymas	C	D	D	A	B	A	C	A	B	C

Klausimo numeris	21	22	23	24	25
Teisingas atsakymas	C	C	B	C	C

Kandidatas atsakymus į 26–53 klausimus **gali suformuluoti savais žodžiais**. Ar atsakymų turinys yra teisingas, sprendžia egzamino užduoties vertintojai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
26	<p><i>A šaltinis</i> – Mindaugas.</p> <p><i>B šaltinis</i> – Gediminas.</p> <p><i>C šaltinis</i> – Algirdas.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
27	<p><i>Mūšis</i> – Durbės.</p> <p><i>Pasekmės:</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristabdyta Vokiečių ordino agresija. • Žemaičių prašomas Mindaugas priėmė Žemaitiją į Lietuvos globą. • Sukilo kuršiai, žiemgaliai, estai, prasidėjo Didysis prūsų sukilimas. • Žlugo bandymas sujungti Vokiečių (Kryžiuočių) ir Livonijos ordinų žemes. • Mindaugas nutraukė taiką su Livonijos ordinu (atsimetė nuo krikščionybės) ir vėl ėmė kariauti su vokiečių riteriais. 	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
28	<p><i>Valdovas – Algirdas.</i></p> <p><i>Priežastys:</i></p> <p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tolerantiška LDK valdovų religinė (vedybinė) politika. • Mongolų totorių puldinėjimai susilpnino Rusios žemių gebėjimą priešintis. • Rusios žemių susiskaldymas. • Rusios žemės buvo linkusios pripažinti Lietuvos, o ne totorių viršenybę. • Nebuvo galimybių plėstis į Vakarus. 	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
29	<p><i>Valstybė – Vokiečių (Kryžiuočių) ordinas.</i></p> <p><i>Paaiškinimas – surengus Klaipėdos sukilimą (1923 / 1924 m.) ir prijungus prie Lietuvos valstybės. / pasirašius Klaipėdos krašto konvenciją.</i></p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
30	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuolatinė Vokiečių ordino agresija. • Lietuvos apkrikštijimo klausimas. • Valstybingumo stiprinimas / teritorijos plėtimas. 	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
31	<p>(Mindaugas)</p> <p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suvienytos Lietuvos žemės į vieną valstybę. • Priimta krikščionybė. • Lietuva tapo karalyste. • Pradėjo plėsti žemes į Rytus. <p>(Gediminas)</p> <p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sėkminga diplomatinė veikla kurį laiką užtikrino valstybės saugumą. • Išplėtos LDK valdos į Rytus. • Sudarė geresnes sąlygas plėtoti amatus, prekybą, augti miestams. • Vilnius tapo sostine. <p>(Algirdas)</p> <p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ypač išplėtė LDK žemes į Rytus. • Atremta suintensyvėjusi Vokiečių ordino agresija ir išsaugotos LDK vakarinių sienų stabilumas. • Skatino LDK miestų plėtrą ir prekybą. 	6	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p> <p><i>5 taškai</i> skiriami, kai pateikti penki teisingi atsakymai.</p> <p><i>6 taškai</i> skiriami, kai pateikti šeši teisingi atsakymai.</p>
32	<p><i>A šaltinis – Kristupas Kolumbas.</i></p> <p><i>B šaltinis – Fernandas Magelanas.</i></p> <p><i>C šaltinis – Vaskas da Gama.</i></p> <p><i>XVI a. vyko Fernando Magelano ekspedicija.</i></p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
			4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
33	<p><i>Politinė</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sausumos kelius į Rytų šalis kontroliavo turkai, todėl teko ieškoti kelio jūra. Portugalijos ir Ispanijos sustiprėjimas ir valdovų parama ruošiant ekspedicijas. Krikščionybės plėtra. <p><i>Ekonominė</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Didėjant prekybei gamybai, ėmė trūkti aukso ir sidabro pinigams gaminti. Rytų prekių paklausa skatino ieškoti naujų kelių į Rytus. <p><i>Techninė</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sukurti geresni ginklai. Tobulėjo laivai (karavelės, karakos). Gerėjo navigacinės priemonės (kompasas, astrolabijs), plėtojosi kartografija. 	3	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p>3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
34	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Į Ispaniją buvo įvežti didžiuliai kiekiai aukso ir šalis labai praturtėjo. Prasidėjo Ispanijos kolonijinė plėtra. Įvežtos naujos maistinės kultūros. 	2	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
35	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Padėjo pagrindus įtvirtinti Portugalijos viešpatavimą Rytinėje Afrikos pakrantėje. Sustiprino Portugalijos prekybines pozicijas Indijos vandenyne. Atėmė iš arabų prekybos kelių monopolį su Indija. Prisidėjo prie Portugalijos kolonijinės sėkmės. Įvežtos naujos maistinės kultūros. 	2	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
36	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Įrodyta, kad Žemė yra apvali. Atrastas Ramusis vandenynas. Suprasta, kad pasaulio vandenynas yra vientisas. Patvirtinta, kad K. Kolumbas atrado naują pasaulio dalį. Laiko juostų supratimas. 	2	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
37	<p><i>Europoje</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sumažėjo Italijos miestų (Venecijos ir Genujos) įtaka tarptautinei prekybai. Dėl iš kolonijų atgabento aukso ir sidabro krito pinigų vertė. 	6	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p>3 taškai skiriami, kai pateikti</p>

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	<ul style="list-style-type: none"> • Į Europą buvo atgabenti nauji maistiniai augalai (bulvės, kukurūzai, tabakas ir kt.). • Iškilio pirklių luomas, lėmęs buržuazijos pozicijų stiprėjimą. • Iškilio Portugalijos ir Ispanijos valstybės. • Prekybinių kompanijų susikūrimas. • Pasaulinė prekyba. • Kolonijų plėtra. <p><i>Atrastose žemėse</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prasidėjo naujų žemių kolonizacija. • Naikinamos vietinės kultūros, jų pasiekimai. • Pradėta platinti krikščionybė. • Įvežti Europoje paplitę naminiai gyvuliai: arkliai, jaučiai, avys, kiaulės, ožkos. • Išplito iki tol nebuvusios ligos. 		<p>trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p> <p><i>5 taškai</i> skiriami, kai pateikti penki teisingi atsakymai.</p> <p><i>6 taškai</i> skiriami, kai pateikti šeši teisingi atsakymai.</p>
38	<p><i>Problema</i> Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suvalkų sutarties sulaužymas. • Vilniaus / Vilniaus krašto užėmimas. <p><i>Metai</i> 1920 m.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
39	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietuva siekia palaikyti draugiškus santykius su Lenkija. • Lenkija nesilaiko įsipareigojimų Tautų Sąjungai. • Lenkija sulaužė Suvalkų sutartį. • Lietuvos taiki politika. 	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
40	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvai atiteko Vilnius. • Stabilizuoti santykiai su Lenkija. • Sustabdė karinius veiksmus. 	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
41	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuva prisijungė Klaipėdos kraštą. 2. Klaipėdos krašto saugumą užtikrino didžiosios valstybės. 	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
42	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos valdžia suprato, kad neturi lygiaverčių jėgų pasipriešinti galimai Vokietijos agresijai. 2. Tarptautinės padėties pasikeitimas lėmė, kad didžiosios valstybės nebegalėjo įvykdyti savo įsipareigojimų dėl Klaipėdos krašto. 	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
43	<p><i>Įvykis</i> – SSRS ir Lietuvos savitarpio pagalbos sutarties pasirašymas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vilniaus ir Vilniaus krašto grąžinimas Lietuvai. 2. Visuomenės džiaugsminga reakcija į Vilniaus atgavimą. 	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
			3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
44	<p>Su SSRS trečiąjį dešimtmetį buvo palaikomi draugiški tarptautiniai santykiai, tačiau ketvirtąjį SSRS, prisidengdama gerais ketinimais, pradėjo taikyti prievartą prieš Lietuvą ir galiausiai ją okupavo.</p> <p>Su Vokietija trečiąjį dešimtmetį buvo palaikomi draugiški tarptautiniai santykiai, tačiau naciams atėjus į valdžią santykiai pradėjo blogėti ir galiausiai iš Lietuvos buvo atimtas Klaipėdos kraštas.</p> <p>Su Lenkija trečiąjį dešimtmetį dėl Vilniaus užėmimo buvo nepalaikomi jokie ryšiai, o ketvirtąjį Lenkija įteikė ultimatumą dėl diplomatinių santykių užmezgimo.</p>	6	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p>3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p>4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p> <p>5 taškai skiriami, kai pateikti penki teisingi atsakymai.</p> <p>6 taškai skiriami, kai pateikti šeši teisingi atsakymai.</p>
45	<p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įvykdyti žemės ūkio kolektyvizacija. • Stiprinti šalies gynybinį pajėgumą. • Įveikti ekonominį atsilikimą nuo Vakarų / kapitalistinių šalių. 	2	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
46	<p><i>Politinio</i> – valstybėje yra įgyvendinta tikroji demokratija / tautos išsaugojimas.</p> <p><i>Socialinio</i> – išspręsta nedarbo problema.</p>	2	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
47	<p><i>Panašumai:</i></p> <p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teroro naudojimas prieš žmones. • Visiškas demokratinių laisvių ir teisių suvaržymas. • Propagandos sklaida valstybėje. • Asmenybės kultas. • Didžiulė slaptosios policijos įtaka valstybėje. • Vienpartinė sistema. <p><i>Skirtumai:</i></p> <p>Galimi atsakymai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sovietų Sąjungoje buvo panaikinta privati nuosavybė, Vokietijoje tokios politikos nebuvo laikomasi. • Sovietų Sąjungoje visapusiškai buvo persekiojama ir varžoma bažnyčia, Vokietijoje bažnyčia išsaugojo tam tikrą savarankiškumą. • Antisemitizmas Vokietijoje tapo valstybine politika, SSRS žydai sistemingai nebuvo persekiojami. • Vokietijoje buvo propaguojamas nacionalizmas, SSRS buvo iškeliamas klasinis principas. • Skirtingai buvo traktuojama moterų padėtis visuomenėje: Vokietijoje moterys buvo raginamos 	4	<p>Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p>2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p>3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p>4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	visą dėmesį skirti šeimai, o SSRS buvo propaguojamas moterų lygiateisiškumas su vyrais, jos raginamos aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime.		
48	Galimi atsakymai: <ul style="list-style-type: none"> • Lenkijos užpuolimas ir jos sutriuškinimas. • Karo pradžia. 	1	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.
49	Molotovo–Ribentropo paktas / Vokietijos ir SSRS nepuolimo sutartis.	1	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.
50	„ <i>Sakyčiau, kad tai visuomenės padugnės.</i> “ A. Hitlerio žodžiuose atsispindi rasistinė ideologija. „ <i>Manau, kad tai kraugeriški darbininkų žudikai.</i> “ J. Stalino žodžiuose atsispindi klasinės ideologija.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
51	1. J. Stalinas galėjo įgyvendinti savo agresyvius planus teritorijose, kurios atiteko SSRS pagal Molotovo–Ribentropo paktą. 2. Hitleris, užsitikrinęs saugias Rytų sienas, galėjo savo agresiją nukreipti į Vakarus.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
52	<i>Panašumas:</i> Tiek nacistinė, tiek komunistinė užsienio politika buvo ekspansyvi ir agresyvi. <i>Skirtumas:</i> Naciai savo ekspansiją stengėsi pateisinti vokiečių žemių prijungimu prie Vokietijos, o komunistai siekė okupuoti šalis, prisidengdami, kad užimtų šalių žmonės savanoriškai pasiprašo SSRS globos ir buvimo jos sudėtyje.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
53	Galimi atsakymai: <ul style="list-style-type: none"> • Paskatino Italiją, Japoniją ir kitas šalis vykdyti agresyvią užsienio politiką. • Visiškai pradėta ignoruoti tarptautinė teisė ir Tautų Sąjungą. • Pagreitino Antrojo pasaulinio karo pradžia. 	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.